

2006

Lesní semenářství - Sběr, kvalita a zkoušky kvality
semenného materiálu lesních dřevin

ČSN 48 1211

Forest seed management - Collection, quality and methods for testing forest tree seeds

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN 48 1211 z října 1997.

© Český normalizační institut, 2006

75374

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány
a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

Strana 2

Předmluva

Norma se vydává za účelem novelizace zásad a požadavků lesnické praxe na metody zjišťování (zkoušení) kvality semenného materiálu lesních dřevin používaných v České republice pro obnovu lesních porostů a zalesňování pozemků určených k plnění funkcí lesa a obchodovaných podle platných právních předpisů^{1),2)}.

Norma byla zásadně přepracována v roce 1997, v roce 2001 došlo k vydání změny Z1. Tato změna obsahovala řadu důležitých a praktických informací o vzorkování a metodikách zkoušek, byl rozšířen počet druhů dřevin a byla rozšířena část, týkající se definice čistých semen. Tyto údaje vycházely ze změn v mezinárodních metodikách pro zkoušení kvality semen (International Rules for Seed Testing), které se každoročně aktualizují. Jelikož došlo k dalším změnám zásad, metodik a postupů v

mezinárodních předpisech, bylo nutné stávající normu aktualizovat. Norma souvisí i s platnými mezinárodními právními předpisy³⁾.

Změny proti předchozí normě

Do normy byly zapracovány aktuální mezinárodní předpisy pro zkoušení semen (International Rules for seed testing) a nová terminologie.

Obdobné mezinárodní normy

International Rules for seed testing (International Seed Testing Association, platná verze)

Methods and Procedures for Testing Tree Seeds in Canada, CFS. Government of Canada, Ottawa 1987

Tree and Shrub Seed Handbook, ISTA, Zurich 1991

STN 48 1211 Lesné semenárstvo. Zber, kvalita a skúšky kvality plodov a semien lesných drevín. Júl 1997.

OECD Scheme for the Control of Forest Reproductive Material Moving in International Trade, Paříž 1974

Souvisící právní předpisy

Zákon č. 149/2003 Sb. o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin) ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin.

Evropská směrnice o obchodování s reprodukčním materiálem lesních dřevin 1999/105/EC.

Vypracování normy

Zpracovatel: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, výzkumná stanice Uherské Hradiště, IČ 000 207 02, prom. biol. Zdeňka Procházková, CSc. a kol.

Technická normalizační komise: TNK 135 Dřevo a výrobky na bázi dřeva

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Jan Dvořák

-
- 1) Zákon 149/2003 Sb. o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů
  - 2) Vyhláška 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin
  - 3) Evropská směrnice o obchodování s reprodukčním materiálem lesních dřevin 1999/105/EC

Obsah

	Strana
1 Předmět normy 5	
2 Termíny a Definice 5	
3 Sběr, označení a přejímka oddílů semenného materiálu..... 6	
4 Kvalita semenného materiálu 7	
4.1 Posouzení kvality semenného materiálu..... 7	
4.2 Vzorkování 7	
4.2.1 Podmínky prostředí pro odběr vzorků..... 7	
4.2.2 Základní vzorek 7	
4.2.3 Složený vzorek 9	
4.2.4 Průměrný vzorek 9	
4.2.5 Rozborový vzorek 15	

4.2.6	Dělení vzorků	.....
		 15
4.2.7	Skladování vzorků	.....
		 15
4.3	Zkoušky kvality	.....
		 16
4.3.1	Příjem průměrného vzorku	.....
		16
4.3.2	Zkouška čistoty semenné suroviny.....	.....
		17
4.3.3	Stanovení sypavosti semenné suroviny.....	 17
4.4	Zkoušky kvality semen	.....
		 18
4.4.1	Při zkouškách kvality semen se zjišťuje.....	 18
4.4.2	Stanovení obsahu vody	.....
		 18
4.4.3	Zkouška čistoty	.....
		 19
4.4.4	Stanovení absolutní hmotnosti	.....
		 20
4.4.5	Zkouška klíčivosti (stanovení energie klíčení a klíčivosti).....	 21
4.4.6	Zkouška životnosti barvením v	

tetrazoliu.....	33
4.4.7 Zkouška životnosti kultivací vypreparovaných embryí.....	39
4.4.8 Výpočet podílu plných klíčivých nebo živých semen.....	41
4.4.9 Výpočet počtu klíčivých nebo živých semen v 1 kg semen.....	41
4.4.10 Zkouška rentgenem	42
4.4.11 Zdravotní rozbor	42
4.5 Výsledky zkoušek kvality	44
Příloha A (informativní) Doporučený začátek sběru semenného materiálu lesních dřevin.....	46
Příloha B (informativní) Stanovení výsušného šišek u smrku, borovice a modřínu.....	47
Příloha C (informativní) Průměrné hodnoty kvality semen lesních dřevin.....	50
Příloha D (normativní) Průvodní list průměrného vzorku semenného materiálu.....	52
Příloha E (normativní) Definice čistých semen (podle International Rules for Seed Testing ¹).....	53
Příloha F (informativní) Třídy kvality semen lesních dřevin.....	56

---

1 Předmět normy

Norma uvádí pokyny pro sběr, označení, přejímku, dopravu, vzorkování a zkoušení kvality semenného materiálu lesních dřevin přirozeně rozšířených nebo pěstovaných v České republice včetně dřevin,

uváděných do oběhu podle platných právních předpisů¹⁾.

-- Vynechaný text --